

Unapređenje srpsko-albanskih odnosa doprinosi stabilnosti Zapadnog Balkana

Datum

jul. '15.

09.

Uspostavljanjem dijaloga Beograda sa Prištinom i Tiranom osetno je poboljšana saradnja, ali za poboljšanje života građana sve tri zajednice potrebna je zajednička vizija budućnosti – zaključeno je na devetom, završnom skupu Foruma za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana.

Za stabilnost regiona Zapadnog Balkana ključno je unapređenje srpsko-albanskih odnosa, kao i jasno postavljane ciljeva saradnje Srbije, Albanije i Kosova u bezbednosnim, pravnim i ekonomskim politikama, istaknuto je na debati "Budućnost(i) bezbednosne normalizacije između Beograda, Prištine i Tirane" održanoj 9. jula 2015. godine u Medija centru u Beogradu.

Na konferenciji su predstavljeni glavni rezultati regionalnog projekta koji su u prethodne tri godine sproveli Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP), Kosovski centar za bezbednosne studije (KCSS) i Institut za

---

demokratiju i posredovanje (IDM), uz finansijsku podršku Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Norveške.

„Na 23 javna događaja u tri grada okupili smo više od 1.000 učesnika, kroz razmenu 8 istraživača otkrili smo empirijske podatke o temama koje su bile daleko od očiju javnosti, a kroz 3 ispitivanja javnog mnjenja saznali smo više o bezbednosnim pretnjama iz ugla građana, dok je na Letnjoj školi bezbednosne politike unapređeno znanje više od 30 mladih novinara, aktivista civilnog društva i predstavnika institucija“, navela je direktorka BCBP Sonja Stojanović Gajić.

Ona je istakla da ohrabruje činjenica da je stav ljudi o budućnosti odnosa u trouglu Beograd-Priština-Tirana generalno pozitivan i ukazala da ima dosta prostora za unapređenje saradnje u bezbednosnim i pravnim pitanjima, kao i međusobne podrške u cilju stvaranja stabilnog regiona.

„Kada političari posle susreta govore o zajedničkoj viziji to doprinosi normalizaciji srpsko-albanskih odnosa, ali odmaže kad ocenjuju ko je u tim razgovorima dobio ili izgubio. Evidentno je da ekonomski odnosi predvode normalizaciju, ali je neophodno unaprediti pravosudnu i bezbednosnu saradnju da bi postojale garancije. Briselski dijalog je doveo do nekih konkretnih rešenja, koja tek treba da zažive u praksi“, navela je direktora BCBP.

Saradnja bitna za poboljšanje kvaliteta života stanovnika

Više od polovine prisutnih smatra da je od 2012. godine došlo do poboljšanja odnosa u trouglu Beograd-Priština-Tirana

Osnovna ideja intenziviranja dijaloga i saradnje tri zajednice jeste poboljšanje uslova života njenih stanovnika, a naročito stanovnika severa Kosova, istakao je istraživač KCSS Špend Kursani. On je takođe naveo da je u dijalogu Beograda i Prištine došlo do pomaka i naglasio da je susret premijera Srbije i Albanije, Aleksandra Vučića i Edija Rame, nosio pozitivnu poruku i za Kosovo.

Na pitanje šta bi bila dovoljno dobra normalizacija odnosa, Kursani je rekao da bi građani Kosova na to pitanje sigurno odgovorili da bi to bilo priznanje nezavisnosti, ali da on misli da je jače Kosovo koje nije priznato bolje

---

nego slabije Kosovo koje jeste priznato.

"Kao da bi priznanje Kosovo učinilo boljim. Priznanje samo po sebi ništa ne znači i ne čini Kosovo boljim društvom. Srbiji je potrebno Kosovo koje je stabilno, jako, dobar partner i pravedno za sve svoje građane", rekao je Kursani.

Za stanovnike triju zajednica je bitno definisanje pravnog okvira u krivičnim i građanskim stvarima, kao i u odnosu na pravna i bezbednosna pitanja. U tom smislu je neophodno usvojiti potrebne bilateralne konvencije koje bi što pre uredile razmenu, pre svega između Srbije i Albanije.

Važnost saradnje nezavisno od EU i normalizacija odnosa

U diskusiji je učestvovalo preko 30 predstavnika državnih institucija, EULEX-a, organizacija civilnog društva, ambasada i međunarodnih organizacija u Srbiji, medija

Srbija i Albanija su u prvoj fazi razvoja odnosa, Srbija smatra da se graniči sa Albanijom, Albanija ne misli tako, rekao je Kursani, koji je oceni da Kosovo ne bi volelo da bude pod nečijim patronatom, pa tako ni Albanije. Prema njegovim rečima, predstavnici Srbije, Kosova i Albanije bi trebalo da nastupe prema Evropskoj uniji sa zajedničkim predlozima kao da na primer da zatraže da se otvore njene granice za sezonske radnike ili slično, pogotovo što je EU najveći izvoznik na Zapadni Balkan.

Učesnici konferencije su se složili da saradnja na relaciji Beograd-Priština-Tirana mora da se produbljuje konstantno i nezavisno od pritiska EU, jer je to od presudnog značaja za bezbednost i stabilnost čitavog regiona.

Arijan Dirmiši iz Instuta za demokratiju i medijaciju iz Tirane istakao je da pre početka Bezbednosno -istraživačkog foruma konkretan dijalog između Srbije i Albanije nije ni postojao. Međutim, iako još uvek nisu postignuti željeni rezultati, evidentan je pomak u bilateralnim odnosima ove dve zemlje, smatra Dirmiši.

Na konferenciji je ukazano na važnost povezivanja bezbednosnih struktura na relaciji Beograd - Tirana - Priština u cilju sprečavanja prekograničnog organizovanog kriminala kojem svakako pogoduje trenutna

---

politička klima i nepostojanje relevantne pravne regulative.

Skup je organizovan u okviru projekta „Forum za bezbednosna istraživanja Beograd-Priština-Tirana“ koji zajednički realizuju tri nezavisna istraživačka centra specijalizovana za istraživanje bezbednosnih pitanja - Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP), Kosovski centar za bezbednosne studije (KCSS) i Institut za demokratiju i posredovanje (IDM) iz Tirane, uz finansijsku podršku Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Norveške.